

Mozgó Világ, 1998/11.

Heller Ágnes

Elhúzódó búcsú

Részlet Kőbányai János Bicikliző majom című
interjúregényéből* / részlet /

[...]

Berlinből datálódott a barátságom Margaretha von Brentano filozófusnővel, Jacob Taubes, a Freie Universität rektora feleségével, a Heine-ösztöndíj egyik kurátorával. Ő intézte el, hogy megkaphassam a Heine-ösztöndíjat, és kimehessek Németországba. Húszezer márkát ért az ösztöndíj – akkor nagyon nagy pénznek számított. Nem hagyhattam el az országot, mert a filozófusper után se Keletre, se Nyugatra nem adtak útlevelet. Megírtam Brentanónak, hogy rettenetes helyzetben vagyunk. Elintézte, hogy a pénzt utalják át Magyarországra – ezt osztottuk fel a három család között. Tíz hónapon keresztül meg tudtunk élni, ezalatt szereztünk fordításokat, amit nem fizettek ki előre, de így volt kitartásunk. A hatóság emiatt ránk fogta, hogy mi az imperializmus ágensei lettünk, mert a politikai tevékenységért fogadunk el pénzt. Ez a vád is szerepelt a Feri és ellenem kezdődő Népköztársaság elleni izgatás ügyében lefolytatott eljárásban. Lojzi, azaz Dornbach Alajos ügyvéd Haraszi Miklós ügyében vált híressé a köreinkben. Eörsi Pista javasolta Ferinek, hogy keressük meg. Az ő révén sikerült bebizonyítanunk, hogy a Heine-ösztöndíj átvétele szabályos volt. [...]